

28. Nevērtības vērtība

Lokālajā politiskajā biežputrā jaunās valdības sastampāšana uzskairināja burvīgu intelektuālo aktivitāti. Latviešu sabiedrības daļa, kura sevi dēvē par politiķiem, brīvprātīgi nodevās analītiskai pašanalīzei, cenšoties manifestēt savu vērtību un savas vērtības izpausmes veidus. Tēmas bija vairākas: par profesionālismu, par politiķa patstāvību, par ministra darbu. Tas bija dabisks un psiholoģiski organisks process.

Zinātne uzskata, ka principā katram cilvēkam piemīt noslieksme laiku pa laikam paškritiski palūkoties uz sevi un katrs cilvēks principā apzinās savu īsto vērtību. Tas attiecas gan uz ģēnijiem un talantīgiem cilvēkiem, gan uz parastajiem (masu) cilvēkiem. Cilvēks vienmēr zina savas darbības īsto vērtību un zina, cik lielā mērā viņš ir piemērots vai nav piemērots šai darbībai.

Zinātne tāpat ir informēta par cilvēka pašvērtības īpatnībām. Viena no tādām īpatnībām ir cilvēka spēja attaisnot savu nepiemērotību attiecīgajā darbības veidā. Tātad viena no tādām īpatnībām ir cilvēka spēja saskatīt savas nevērtības vērtību. Cilvēks intuitīvi apzinās savas darbības nevērtību, taču nevēlās par to pilnā mērā atzīties pats sev un nevēlās atzīties arī publikai. Tā vietā viņš mākslīgi piemeklē it kā ticamus argumentus savas darbības vērtībai.

Mēdz būt arī tā, ka publikai neinteresē, vai attiecīgā cilvēka darbība ir vērtīga vai nevērtīga. Tā tas ir pie mums pašlaik, kad „politiķi” dzīvo savu dzīvi un sabiedrība dzīvo savu dzīvi, vienam par otru neinteresējoties.

Par to liecina vissvaigākie pētījumi: „Aplūkojot "DNB Latvijas barometra" pētījuma rezultātus, ar skumju nopūtu jāatzīst, ka sabiedrība nemainīgi uztver valdību kā kaut ko no pašas nošķirtu: tie ir "viņi", kuru lēmumus "mēs" nespējam ietekmēt". Pie mums vienīgi vēl nav izlemts, kas kuram ir piedeva; proti, sabiedrība un valsts ir „politiķu” piedeva jeb „politiķi” ir sabiedrības un valsts piedeva. To noskaidrot varētu mūsu neatsveramie oficiālie politologi, realizējot vairāku miljonu vērtu projektu.

Interesanti ielūkoties mūsu „politiķu” brīvprātīgajā analītiskajā pašanalīzē, jo tā nevar būt izrādīšanās sabiedrībai, bet gan ir godīga vēlēšanās tikt pašiem ar sevi skaidrībā bez slimīgi jūsmīgas (eksaltētas) uzspēles. Mūsu „politiķi” lieliski zina, kāda ir viņu nevērtība sabiedrībā un cik vienaldzīga var būt sabiedrības interese par viņu iekšējās pašvērošanas (kontemplācijas) vibrāciju.

Saprotams, pašanalīzes un paškritikas procesa nepieciešamība uz cilvēkiem attiecas dažādi. Tas tāpēc, ka mēdz būt cilvēki, kuriem vienmēr ir gatava atbilde uz jebkuru jautājumu. Viņi visu zina un visā orientējās. Viņus nekad nemoca neizpratnes un nezināšanas psiholoģiskais komplekss. Viņi ne par ko nebrīnās, jo visu jau ir redzējuši un visu jau ir dzirdējuši. Tie ir tipiski masu cilvēki, kuri vienmēr ir pašapmierināti un pašpārliecināti. Viņi visu kritizē un nevienā neklausās, jo nav pieraduši klausīties otru cilvēku. Viņi tāpēc var neizjust pašanalīzes un paškritikas nepieciešamību vispār.

Bet uz mūsu „politiķiem” tas neattiecas. Mūsu „politiķi” sevi neatzīst par pelēkiem masu hominīdiem, kuriem viss jau ir sen zināms. Tāpēc mūsu „politiķu” nepārtrauktā daudzveidība (kontinuuums) aizvadītajās nedēļās stindzinoši enerģiski pievērsās profesionālajai pašanalīzei; proti, polittehnoloģijas finesēm (smalkām niansēm).

Dziļsatūrīgā pašanalīze aizsākās ar tēmu par sastampātās jaunās valdības profesionālismu. Tēmas iztirzājumā dominēja tādi prātīgi formulējumi kā „profesionāļu valdība”, „bezpartejiskie profesionāļi”, „politiķu valdība”, „eksperimenti ar profesionāļiem”, „valdībā nevar ielēkt cilvēki no malas”, „oligarhu partiju ietekme samazinās”, „nozaru profesionāļi”.

Minētie prātīgie formulējumi jau paši par sevi izraisa amizantu uzmanību bez attiecīgā konteksta un autortiesību noskaidrošanas. Piemēram, ļoti amizanti ir formulējumi „bezpartejiskais profesionālis” un „politiķu valdība”, it kā valsts valdība būtu iespējama bez politikas un profesionālās kompetences.

Bet nav ko amizēties. Pie latviešiem tā ir normāla parādība, ka valstī valda bez īstas politikas un profesionālās kompetences. Citās zemēs uz jautājumu, kas ir politiķis, visbiežāk skan šāda

atbilde: „Politīķis ir stratēģiski domājošs profesionālis attiecīgajā sfērā”. Turpretī pie mums visprecīzākā atbilde ir šāda: „Politīķis ir aprobežots un nekaunīgs masu hominīds, kurš sevi uzskata par profesionāli jebkurā sfērā”.

No autortiesību viedokļa visamizantākais ir formulējums „valdībā nevar ielēkt cilvēki no malas”. Tā autortiesības pieder Valsts prezidentam Bērziņa kungam.

Tātad to teica cilvēks, kurš pats vēl nesen valsts visaugstākajā tronī „ielēca no malas” jeb, kā tautā saka, „uzradās no ielas”. Bērziņa kungam ir laba veselība, un tāpēc viņš nevar nezināt, ka pēcpadomju Latvijā visi Valsts prezidenti bija cilvēki „no malas”.

Negribētos to attiecināt uz Gunti Ulmani, jo viņa nonākšana Rīgas pilī reāli ir saistīta ar zināmu vēsturisko tradīciju augstu amatu pārmantošanu. Rīgas pilī viens Ulmanis jau kādreiz kalpoja Latvijas tautai. Taču pēcpadomju laikā visi G.Ulmaņa pēcteči nāca „no malas”, nostiprinot vulgāru un primitīvu, neproduktīvu un nekonstruktīvu, kā arī savā ziņā debilu pieeju valsts augstāko kadru izvēlē un faktiski demonstrējot mežonīgi aprobežotu izpratni par valsts funkcionāli institucionālajiem nosacījumiem vispār. Nenoliedzams, ka minētā šausmīgā pieeja atstāj didaktiski graužošu ietekmi uz politiski inteligentu (stratēģiski domājošu) sabiedrības pārstāvju (jaunatnes) velmi profesionāli nodarboties ar politiku un saprātīgi domāt par karjeru valstiski administratīvajā darbā. Minētā pieeja ļoti spilgti apliecina mūsu valdošās kliķes seklumu un nevērtību, āprātīgi devalvējot valsts augstākās institucionālās vērtības.

Ar prātīgo formulējumu kontekstu ir sarežģītāk. No vienas puses viss ir saprotams bez konteksta. Taču no otras puses nekas nav saprotams arī attiecīgajā kontekstā.

Mūsu sabiedrība zina, ka LR valdībā var nonākt jebkurš cilvēks, ja viņam (viņa tēvam) ir nauda, draugi, ģeopolitisko saimnieku, oligarhu rekomendācija, viņš ir iestājies pareizajā partijā, sponsorējis partiju un obligāti ir neglābjami pelēks cilvēks, nekādā ziņā neizceļoties uz pārējo pelēko klonu fona.

Mūsu sabiedrība zina, ka ministram nav nekas jāsaprot no attiecīgās nozares. Ministram pat nav jābūt augstākajai izglītībai. Mūsu ministri var būt ministri jebkurā ministrijā.

Pēcpadomju Latvijas politiskās biezputras kontekstā minētie formulējumi ir saprotami. Mūsu ļaudis, piemēram, nekļūdīgi saprot, ko nozīmē vārdi „eksperimenti ar profesionāļiem”, „oligarhu partiju ietekme samazinās”, „profesionāļu valdība”. Viņi nekļūdīgi atcerās, ka pie mums nekad nav bijusi kompetenta valdība („profesionāļu valdība”).

Visi zina, ka formulējums „eksperimenti ar profesionāļiem” ir ļoti izdevīgs cilvēkiem, kuri nekaunīgi tēlo politiķus, jo dzīvē neko neprot un nav labi speciālisti nevienā jomā. Viņu galvenā privilēģija ir agresīva nekaunība un nekaunīga uzdrīkstēšanās, kā arī patoloģiska varas kāre.

Tie ir mūsu dārgie vīrieši un tās ir mūsu dārgās sievietes, kurām ir ļoti izteikts varas instinkts. Tāds instinkts jeb „varas griba” (F.Nīče) principā ir katram cilvēkam. Katra cilvēka bioloģiskajā struktūrā ir varas gribēšana. Taču viss ir atkarīgs no šī instinkta aktivitātes. Atsevišķiem indivīdiem šī aktivitāte ir ļoti liela, un viņi par katru cenu grib iegūt varu.

Acīmredzot drīkst uzskatīt, ka varas instinkts latviešu sievietēm ir aktīvāks nekā latviešu vīriešiem. Pašlaik LR noteikti valda sievietes. Par to nesen medijos liecināja arī Sudrabas kundzes novērojumi. Vienotā vienotība noteikti ir tipiska histēriski valdonīgu (citas īpašības, saudzējot jūtīgās dāmas, neminēsim) latviešu sieviešu partija. Tai drīz pievienosies vēl viens superfeministisks murdējums ar tipisku latviski sentimentālu nosaukumu „No sirds Latvijai”. Dzirdot tādu partijas nosaukumu, tūlīt roka meklē „nēzdodziņu”, lai noslaucītu asaras par sūrdienītes Latvijas sūro likteni, no kura mūs beidzot atbrīvos godīga dāma (faktiski – zagļu pseidoķērāja) no varas kliķes, gatava jaunā formātā atdoties „no sirds” valsts labā.

Varas kārie indivīdi parasti nekaunīgi ignorē to, ka varas iegūšana un izrādīšana arī prasa noteiktu talantu un meistarību. Tas šos indivīdus neinteresē. Viņi pat nesaprot, ka īstam profesionālim varas (piemēram, valsts varas) realizācijas talants un meistarība jau ir gēnos (prātā un sirdī) un patiesi talantīgs stratēģiski domājošs profesionālis spēs ministriju vadīt nesalīdzināmi labāk nekā neglābjami pelēkais „politīķis” no pareizās partijas.

Patiesi talantīgam profesionālim nekādi „eksperimenti” nav vajadzīgi. Gluži pretēji. „Eksperimenti” ir vajadzīgi mūsu stulbajiem „politīķiem”, lai aprobežotam masu cilvēkam

daudzmaz ieskaidrotu, ar ko, sacīsim, nodarbojās Aizsardzības, Ārlietu vai Izglītības un zinātnes ministrija. Tāpēc kādas agresīvi valdonīgas dāmas muļķīgā atruna, ka ir „jāveido politiķu valdība, lai nebūtu eksperimenti ar profesionāļiem”, liecina vienīgi par valsts funkcionāli tehnoloģiskās būtības neizpratni un nekaunīgu tieksmi pie varas nelaist talantīgus un zinošus cilvēkus. Dāma pat nav spējīga aptvert, ka arī uz politiķiem attiecas jēdziens „profesionālis”. Mēdz būt politiķa profesionālisms valsts menedžmentā, politiķa parlamentārais profesionālisms, politiķa tiesību institūciju profesionālisms. Var būt profesionāli politiķi un tikpat labi var būt neprofesionāli „politiķi”, kādi visu laiku agresīvi nekaunīgi sprēgā pēcpadomju Latvijas politiskajā biežputrā.

No otras puses ar prātīgo formulējumu izpratni var būt lielas problēmas. Arī konteksts var nepalīdzēt. Tie cilvēki, kuri ir lietas kursā par tādām disciplīnām kā darba socioloģija, ergonomika, darba psiholoģija, darba statistika, darba fizioloģija, darba tiesības, akmeoloģija, profesioģija, profesioģrafija, politiskā elitoloģija, var nesaprast mūsu „politiķu” formulējumus.

Lieta ir tā, ka mūsdienu pasaulē (normālās valstīs) profesionālisms tiek rūpīgi pētīts. Ar to nodarbojās minētās disciplīnas. Tiek pētīts arī profesionālisms politikā, lai politika balstītos uz zinātniskā racionālisma normām profesionālisma kritēriju izstrādē, kadru atlasē, kadru rotācijā, kadru rezerves veidošanā, kadru kontrolē utt.

Saprotams, ka mūsu „politiķu” formulējumus var saprast tikai tie cilvēki, kuri zina reālo situāciju. Respektīvi, zina protekcionisma, korupcijas, ģimeniskuma, grupu, klanu, partiju, jaunbagātnieku reptīļu („oligarhu”) interešu lomu valsts politikā un šajā gadījumā jaunās valdības sastampāšanā.

Par politiķu patstāvības tēmu sirdssāpīgi izteicās jaunā premjerministre: „Premjerministrs savā izvēlē nevar būt absolūti brīvs, jo ir četras politiskās partijas plus neatkarīgie deputāti un ir balsojums Saeimā, bet ir līnijas, līdz kurām katrs kandidāts var iet, intervijā laikrakstam Dienas Bizness norāda premjera amatam izvirzītā Laimdota Straujuma (Vienotība)”.

Vispirms pasvītrosim, ka nekas netiek minēts par pienākumu ievērot sabiedrības un valsts intereses. Tātad mūsu „politiķu” cinisma anatomija jau ir sasniegusi katastrofālu robežu. Masu cilvēku pelēcīgās aprobežotības dzemdētais cinisms jau ir tik drosmīgs, ka sarunā ar žurnālistiem pat demagoģija nav vajadzīga un netiek lietotas „pareizās” frāzes.

Pēc tam varam jēli pasvītrot, ka Straujumas kundze neko jaunu nepasacīja. Jau ir apnicis atkārtot, kuriem pēcpadomju Latvijā kalpo valdība. Sen labi zinām, ka „ir līnijas, līdz kurām katrs kandidāts var iet”.

Vēl varam pasvītrot, ka sarunā par „absolūto brīvību” uzskatāmi atspoguļojās attiecīgā cilvēka vulgārie priekšstati par politiku un tajā skaitā valsts administratīvā darbinieka politiku. Šajos priekšstatos neietilpst aksioma, ka politikas vērtību nosaka morālā pozīcija.

Tāpat šajos priekšstatos neietilpst aksioma, ka politikas pamatā vienmēr ir ideāli. Ideāli, kas apvieno un saliedē komandu – valdību, ministriju, partiju, parlamenta frankciju. Tie ir ideāli, kuriem katrs politiķis ir gatavs kalpot līdz kapa malai.

Turklāt ideāli ir savdabīgs profesionālisma filtrs. Ideāli piesaista īstos un neviltotos politiķus. Ideāli politiķi piesaista „līdz kaulam”. Turpretī ideālu trūkums ātri noved līdz bezatbildīgai muldēšanai par „absolūto brīvību”, atkarību no deputātu balsojuma u.tml.

Dāma nav spējīga aptvert, ka ideālus nevar ne nopirkt par naudu, ne izbalsot parlamentā. To, ko var nopirkt, var pārmaksāt cita partija par dārgāku maksu. Īstai varai un absolūtai brīvībai nauda neder. Lai iegūtu īstu varu un absolūtu brīvību, nauda nav vajadzīga. Par naudu nevar nopirkt ne īstu varu, ne absolūtu brīvību.

Varas un absolūtās brīvības bezspēcība tūlīt sākās tad, kad visu nosaka nauda. Tas izskaidro LR varas bezspēcību un latviešu līdzšinējo „naudas brīvību”. Latviešu brīvība (neatkarība) nekad nav bijusi īsta neatkarība un īsta brīvība, bet gan ir bijusi tikai „naudas neatkarība” un „naudas brīvība”. Politikas centrā vienmēr bija nauda, un tāda ir LR zemiskā realitāte. Tāpēc arī premjerministrei tūlīt veras mute riebīgajām žēlabām par „absolūtās brīvības” trūkumu.

LR ministra darba tēmai saldi pievērsās bijusī labklājības ministre Viņķeles kundze. Nesen medijos parādījās viņas saldenā postmodernistiski konceptuālā minimonogrāfija ar vilinošu virsrakstu „Strādāt par ministru”.

Teksts acīmredzot būs viņas doktora disertācijas cementbiezs fundaments. Bijušajai ministrei aizstāvēt doktora disertāciju būs viegli. Kā saka, sievietei dūša ir varena, bet pārējais nāks pats no sevis. Partija palīdzēs.

Tiesa, feministiski sadiegto vienoto vienotību nevar uzskatīt par zinātnieču partiju. Tā nedrīkst teikt. Tā būtu zinātnes apvainošana. Taču noteikti drīkst teikt, ka vienotā vienotība ir LR akadēmiķu partija. Viņķeles intelektuālo produkciju ar partejiski koleģiālu izpalīdzību noteikti piekritīs zinātniski bīdīt, oponent, recenzēt jebkura vienotās vienotības partejiskā akadēmiķe.

Viņķeles kundze sevi pozicionē kā sociālo darbinieci. Tāda ir viņas profesija, kuru viņa ir apguvusi augstskolā „Attīstība” un RSU saskaņā ar valsts apstiprināto profesijas standartu. Tajā ir teikts: „Sociālais darbinieks var būt nodarbināts institūcijās labklājības sistēmā, izglītības sistēmā un tiesu sistēmā. Sociālais darbinieks identificē klienta (indivīda, grupas) sociālās problēmas un vada sociālā gadījuma risināšanas gaitu; apziņa, mobilizē, organizē un piesaista resursus; izveido starpprofesionālo komandu, nodrošina tās vadību un ilglaicīgu funkcionēšanu; pārstāv klienta intereses un tiesības citās institūcijās; analizē sociālo problēmu cēloņus un izstrādā priekšlikumus sociālo problēmu risināšanai mikro, mezo un makro līmenī; veicina uzlabojumus un izmaiņas kopienas un visas sabiedrības sociālajā attīstībā, sakārtojot kopienas un valsts sociālo vidi; novērtē sociālās politikas efektivitāti, sociālo pakalpojumu kvalitāti un atbilstību iedzīvotāju vajadzībām, kā arī pakalpojumu pieejamību sabiedrībai; veic un attīsta sociālā darba pētījumus, programmas un projektus; organizē un veic profilaktisko sociālo darbu, lai novērstu sociālo problēmu rašanos; veic supervīziju; vada citus darbiniekus. Vada sociālās institūcijas labklājības sistēmā; izstrādā sociālā mārketinga stratēģiju; pēta un attīsta sociālā darbinieka profesijas identitāti, sociālā darba nozaru praksi un sociālā darba zinātnes apakšnozari”.

Viņķeles kundzes profesija atbilst darbam labklājības ministrijā arī ministra postenī, jo viņa ir apmācīta rošities ap sociālo politiku. Turklāt viņa noteikti nav dumja sieviete, jo pirms ministra amata bija citos stratēģiski un politiski analītiskos amatos: vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra padomniece, Eiropas Parlamenta deputāta palīdze, īpašu uzdevumu ministra Eiropas Savienības līdzekļu apguves lietās parlamentārā sekretāre, „Pilsoniskās savienības” Saeimas frakcijas konsultante, Finanšu ministrijas parlamentārā sekretāre.

Mūsu dāmu (un arī kungu) universiālais talants un spēja veikt stratēģiski un politiski analītisko darbu jebkurā nozarē faktiski ir labi zināms latviešu nacionālais lepnums. Viņķeles kundzes analītiķes karjera to apstiprina pilnā mērā.

Pirmo reizi ministra padomniece viņa kļuva 29 gadu vecumā, šajā ziņā krietni apsteidzot pat tādu vīru kā Zbignevu Bžežinski. Viņš valsts prezidenta padomnieks kļuva tikai 49 gadu vecumā, kad bija ieguvis politoloģijas doktora grādu, strādājis Harvardas un Kolumbijas universitātē, ASV Valsts departamenta Plānošanas padomē, izstrādājis vairākas zinātniskās teorijas un koncepcijas, bija starptautiski pazīstams speciālists valsts drošības jautājumos un sovetoloģijā, trīs monogrāfiju un daudzu rakstu autors.

Viņķeles kundzei ir ar ko lepoties. Viņa pārliecinoši apsteidz profesoru Bžežinski. Viņa ar jaunu un Latvijas vējos mīļi izvējotu svaigu prātu varēja būt lielu vīru padomniece, palīdze, parlamentārā sekretāre, parlamenta frakcijas konsultante ar „Attīstības” un RSU „koročku” bez monogrāfijām, profesūras, starptautiskās autoritātes utt. Tas, protams, ir vērtīgs paraugs mūsu jaunatnei. Latvijā tamlīdzīga pieredze noteikti ir jāpropagandē.

Taču nopietni runājot, ar nožēlu nākas lasīt kundzes minimonogrāfiju un potenciālo doktora disertāciju. Patīkama vienīgi ir autore naivā atklātība. Arī tad, ja viņa visu, domājams, pati to neapzinoties, interpretē no otra gala – nepieklājīgi dumji.

Piemēram, viņa saka: „Kam jāgatavojas, ja dzīvē saņemam piedāvājumu kļūt par ministru?”. Dzīvē normālā zemē taču ir pilnīgi savādāk. Ja cilvēks sevī apzinās stratēģiskās domāšanas talantu un izvēlās politiķa karjeru, tad viņš jau no paša sākuma sev izvirza noteiktu mērķi un tam

nepārtraukti gatavojās. Mērķis var būt arī ministra amats, kuru cilvēkam var uzticēt, ja viņš būs pienācīgi savlaicīgi sagatavojies un savu profesionālo gatavību apliecinājis tiem, kuri izlems viņa karjeras likteni. Turpretī Viņķeles kundzes jautājums liecina, ka pie mums ministra amatu var piedāvāt jebkuram „no malas” un mūsu cilvēks „no malas” ministra pienākumu izpildei sāks gatavoties tikai pēc „iekortelēšanās” ministra krēslā. Tādu nenormālu administratīvi organizatorisko kārtību nemaz nedrīkst propagandēt. Viņķeles kundze to nav spējīga saprast.

Domāju, nav vajadzīgs komentēt šādu viņas atziņu: „Tas ir tāds pats darbs (nevis goda statuss) kā visi citi, vien ar lielāku atbildību un augstāku risku ātri sasniegt savas kompetences griestus, kā arī būtisku ietekmi uz privāto dzīvi. Turklāt, salīdzinot ar biznesa vidi mazāk atalgots par atbildību, ko uzņematies. Ar visai neskaidriem spēles noteikumiem un bez jebkādam garantijām uz iesāktā turpināšanu, atbalstu pat no paša partijas un koalīcijas”.

Bez komentāriem var citēt arī stilistiski ne visai gludo novērojumu par mūsu ministru ģenēzi: „Lai arī pieprasījums pēc bezpartejiskiem profesionāliem sabiedrības neuzticības politiskajām partijām dēļ ir augsts, jūs nekad nenožēlosiet, ja ministra portfeli saņemsiet, pateicoties vēlēšanās iegūtam Saeimas deputāta mandātam. Izdzīvot vēlēšanu ciklu, aizstāvēt idejas, par ko jūs un jūsu partija iestājas, gūt atbalstu no vēlētājiem – tam ir nozīme. Turklāt, jūsu ideju un iniciatīvu virzība Saeimā, ja būsiet ministrs, kas mandātu nolicis uz amata pildīšanas laiku, būs kaut nedaudz, bet vieglāka”.

Uzjautriņoši ir šādi novērojumi: „Amats beigsies. Neizbēgami un labi, ka tā. Kopiet attiecības ar vecajiem draugiem. Nepierodiet pie ārišķīgajiem varas atribūtiem – dienesta auto ar šoferi, spožām pieņemšanām, ilūzijas, ka vara ir visa dzīve un tā ir pašpietiekama. Pasargājiet savus bērnus no interneta komentāru lasīšanas. Atliciniet laiku sportam. Nenocietinieties un negaidiet pateicību. Un iegūstiet vismaz dažus jaunus draugus”.

Taču vislielākā pateicība ir par aprobežotās naivitātes kulmināciju teksta noslēgumā: „Ja varat izvēlēties, kļūstiet par ministru aizsardzības vai ārlietu ministrijā. Kā pierāda vēsture, ar ļoti retiem izņēmumiem tur ministru reitingi ir garantēti pozitīvi”.

Ļoti liels prieks par autores ticību dzīves nemainībai dārgajā LR. Kundze karsti tic, ka arī turpmāk pie mums jebkurš pareizais cilvēks varēs izvēlēties vissiltāko ministra krēslu un nekompetentā ministra ķēpājuma vislielākā vērtība arī nākotnē būs augsts reitings. Cik gan laimīgai ir jābūt Latvijas tautai, kurai ir tādi ministri un tāda izpratne par tēmu „Strādāt par ministru”.

Neapšaubāmi, ka mūsmājās situācija atgādina 1917.gadu, kad polittehnoloģijas klasiķis Vladimirs Uljanovs (ar pseidonīmu Ļeņins) sarkastiski izsacījās par iespēju jebkurai „ķēkšai” pārvaldīt valsti. Viņš tādu iespēju dzēlīgi izsmēja. Viņš piekrita buržuāzijas un aristokrātijas opozīcijai, ka katras „ķēkšas” iespējas pārvaldīt valsti ir utopija. Viņš savai partijai pavēlēja nekavējoties organizēt kadru apmācības, lai valsts darbam gatavotu cilvēkus no visiem sociālajiem slāņiem.

Un, lūk, tas ir interesanti: kas aristokrātijai, buržuāzijai un slavenajam klasiķim XX gadsimta sākumā bija utopija, bijušajiem „arājiem” XXI gadsimta sākumā joprojām ir normāla parādība. Bet neviens jau nesaka, ka tautas kultūrģenēze ir ātrs process un nevar ievilkties daudzus gadsimtus. Katram etnosam ir sava t.s. kultūras tautas veidošanās dinamika. Tāpat nekur nav teikts, ka katram etnosam ir jāklūst par kultūras tautu.